

τά μάτια διερχομένης δεσποινίδος. Εἰς τὸ ὑπάρχον μοναδικὸν κάθισμα τοῦ τραπεζιοῦ σας ἐνθρονίζεται εἰς ἄγνωστος κύριος. Δὲν ὀμιλεῖ ὁ ἀπροσκλητος σύντροφός σας. Σὰς κυττάζει μόνον σὺν νὰ σὰς λέγη: « Ἀκόμα κάθεσαι, ἀφοῦ ἤλθαι ἐγὼ νὰ καθήσω; » Ὁ κύριος αὐτὸς φορεῖ ἐπανωφόρι μετὰ ζώνην, γκέτες, γάντια καὶ φέρει μονόκλ. Μόνον εὐγένειαν δὲν φέρει μαζί του. Τὴν ἀφήκεν εἰς τὸ πατρογονικὸν του σπῆτι, ποῦ σῶζεται σὲ κάποιον στενοσόκκο τῆς Πλάκας.

*

Ἐξέρχονται τὰ πλήθη ἀπὸ τὸν κινηματογράφον. Κυριαρχοῦν αἱ κυρίες, μῦρα ἀποπνεύσαι, ἀκτινοβολοῦσαι ἀπὸ ἀδάμαντας. Καὶ διαμείβονται διάλογοι. Ἴδου ἓνας:

— Ἐυτακτο δοῦμα. Δὲν βρίσκεις, πῶς μοῦ ἔμιαζε σὴν ψυχὴ ἡ Μενικέλι!

— Ἀμ' ὁ Κολός; Εἶδες μάτι; Καὶ τί θεομά ποῦ τὴν ἀγκάλιαζε! Τί γλυκὰ ποῦ ἐφιλιοῦντο. Βλέπει κανεὶς κάτι μοντέλα στὸ σινεμά!

— Ἀλήθεια, τρέλλα. Ἀπόψε ἔμαθα, πῶς νὰ βρασανίζω τὸν ἐραστήν μου.

— Καὶ ἐγώ, πῶς νὰ κοροϊδεύω τὸν ἄνδρα μου

Ἐνα ξαφνικὸ ξερρόβρι, ἐσκόρπισε στὸ δρόμο τὰ τελευταῖα λόγια...

Ὁ νεόπλουτος.

Γηγενῆς τῆς Βλασσαροῦς ὁ κ. Νώντας Μάπας διεδέχθη τὸν πατέρα του, μικρομπικκάλην τῆς γειτονιάς.

Διαρκῶς παρεπονεῖτο ὅτι «δὲν μπορούσε νὰ τὰ βγάλῃ πέρα». Λαθροχειροῖσι εἰς τὴν πλάστιγγα ἐγένοντο, ἀλλὰ κεσάτια διαρκῶς εἶχεν.

Ἀνέτειλεν ἡ ἡμέρα τοῦ παγκοσμίου πολέμου. Καὶ ἄνοιξεν ἡ τύχη του καὶ μίαν πόρτα μετ' ὀλίγον ἀκόμη διὰ τὴν πελατεῖάν του, ἥτις ὀλονέν ἐπληθύνετο. Πρὶν λήξῃ ὁ πόλεμος εἶχε γίνῃ πλούσιος. Ἡ αἰσχροκέρδεια εὗρεν ἐν τῷ προσώπῳ του τὸν ἀναιδέστερον ἀντιπρόσωπον. Καὶ ἔγινεν ἀπὸ μικρομπικκάλην, κύριος. Ἐκλείσει τὸ μαγαζί, τὸ ὅποσον ἦτο ἡ παγὶς ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐπιπταν οὐρ ἀτυχεῖς γείτονας, κρυφὰ προμηθεύομενοι ὅσα κρυφὰ ἐπρομηθεύετο αὐτὸς ἀπὸ κάποιων ἀποθήκην. Μετεκομίσθη εἰς κεντρικὴν συνοικίαν μετὰ τῆς εὐτραφοῦς συμβίβου του — τέκνα δὲν εἶχεν ἀτυχῶς διὰ νὰ μεταβιβάσῃ τὸ οἰκόσημόν του — ἤνοιξεν σκλόνη, καὶ ἐδέχετο.

Τὰς πρώτας ἡμέρας δὲν ἐπήγαινε κανεὶς. Ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ ἐπισκέψεις πρὸς μερικά ἄγνωστα, ἀλλ' ἐπίσημα πρόσωπα, καὶ τὸ σπῆτι του ἔγινεν ἀμέσως γνωστόν. Ἐπήγαινε εἰς θέατρα, συνκυλίαις — τοὺς κινηματογράφους δὲν

κατεδέχετο — εἰς καλλιτεχνικὰ ἐκθέσεις. Ἠγόραζεν ἔργα ἀπὸ αὐτὰς, διὰ νὰ γραφῇ τὸ ὄνομά του εἰς τὰς ἐφημερίδας.

Ἐν ἀπόγευμα — ἡμέραν ὑποδοχῆς — κάποιος συνάδελφος ἐν πλούτει ἐθαύμαζε τὸ σκλόνη του. Ἰδίως τὸν ἐνεθουσίασε ἕνας πίναξ ζωγραφικῆς. Ἠρώτησε ποῦ τὸν ἠγόρασε, διὰ νὰ σπεύσῃ νὰ ἀγοράσῃ καὶ αὐτὸς ὁμοίον. Ἀλλὰ παρεμβαίνει εἰς νεαροῦς μονυελοφορῶν.

— Ὡ(ρ)αῖον ἔ(ρ)γον λέγει, μονδέλλο, τίνας ζωγράφου νὰ εἶναι;

Καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὸν πίνακα, ἀλλὰ δὲν κτώρθωσε νὰ ἀναγνώσῃ τὸ ὄνομα. Καὶ ὁ οἰκοδεσπότης θωπεύων τὴν προτετακμένην γαστέρα του, ἀνκρῶνετ χαμογελῶν...

— Τί κυττάζεις τὸ πανί; Τοῦτη νὰ κυττάξῃς...

Καὶ περιέβαλε φιλοστόργως διὰ βλέμματος ὑπερηφάνου τὴν κορνίζαν.

— Εἶδες ποτέ σου τέτοια πλούσια κορνίζα; Μεγχεῖτο! Ἀνγκάσθηκα καὶ πῆρα καὶ τὸ μέσα, τὸ πανί. Χαλάλι του!

— Πραγματικῶς, προσέθηκεν ὁ μονυελοφορῶν. Στύλ Λουὶ Κατούρζ.

— Ἀσχημο ὄνομα, ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ! Πρᾶγμα μίαν φορά, συνεπλήρωσεν κομπορημοῦν ὁ νεόπλουτος, τελείως εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ... πλαίσιον τοῦ ἔργου.

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΔΙΑΜΑΝΤΙ

Τεχνικὰ δεμένο μέσα σὲ κθαρό Βενέτικο χρυσάφι, τὸ πολύτιμο πετραδί εὐγενικὰ στόλιζε τὸ κρινόλευκο δάκτυλο μιᾶς ἀρχαῖωνισμένης.

Ἡ κόρη μετ' ἀγάπην τῶφερνε στὰ χεῖλη της ὅταν δὲν εἶχε τὸν καλὸ της, ποῦ τῆς τῶδωσε, κοντὰ της νὰ τὸν φιλῇ καὶ ἄλλαζε κρυφὰ κουβέντες ἢ καρδιά της μετὰ τὸ ἴσο καὶ τιμημένο σύμβολο, ἐνῶ ἡ ἀπαλὴς τοῦ πετραδιοῦ λάμψης τῆς χάιδευαν τὴ σκέψιν μετὰ τὸ προμύνημα μιᾶς χαρκαυγῆς ὀλόφωτης καὶ νέας. Κ' ἔφερνε γλυκὰ τὸ ὠραῖο της κεφάλιν ἀκολουθῶντας τ' ἀνθισμένο μονοπάτι τῶν λογισμῶν τῆς ἀγάπης καὶ ἡ μακροὺς βλεφαρίδες της μέσα σὲ ρεμβασμό, ἀπαλὰ σκέπαζαν τὸ παρθενικὸ πέλαγος τῶν ὀνείρων της.

Κι' ὅταν ἐκεῖνος ξαγνάντευε ἀπὸ μακρὰ τὸ ἰδανικὸ κορίτσι, πετοῦσ' εὐτυχισμένο στήν ἀγκυλιά του καὶ μετὰ λατρεία τοῦδινε τὰ ὀλόδροσά της χεῖλη — μπουμποῦκι τ' Ἀπριλιοῦ.

Τὸ διαμάντι ἔπαιρνε μύριες ἀνταύγειες ἀπὸ τὸν ἥλιο, ὅπως τὰ μάτια τῆς ἔπαιρναν θεῖες ἀνταύγειες ἀπὸ τὴν ψυχὴ τῆς. Καὶ πλημμυρισμένη ἀπὸ φῶς κι' οὐράνια ἁρμονία ἔπινε χαρούμενα ἀπ' τὴν ἀστείρευτη πηγὴ τῆς διάφανης καὶ ὠραίας τῆς ψυχῆς.

Τὴ σκληρὴ πέτρα ποῦ εἶναι τὸ διαμάντι καὶ πῶς ὁ ἥλιος καθρεφτίζεται μέσα στὰ πολύφωτα τρίγωνα παλατάκια του! Ἔτσι γερὴ εἶναι τῆς κόρης ἡ ἀγάπη· ἔτσι κι' ὁ καλὸς τῆς σὰν ὀλόλαμπρος ἥλιος λάμπει στὰ παλάτια τῶν παρθενικῶν τῆς στοχασμῶν κι' ἀπ' τὴν καθάρια τῆς καρδιὰ ἀναβλύζει τ' ἀθάνατο νερὸ τοῦ ἀληθινοῦ.

Πρόσεξε, παλληκάρι, τὴν πολύτιμη πέτρα τοῦ δεσμοῦ ποῦ τόσο εἶναι σκληρὴ, μπορεῖ ἔ-

νας ἀλαφρὸς κι' ἀστόχαστος κτύπος νὰ τὴν ραγίσῃ καὶ τὴν τρυφερὴ τῆς κόρης ψυχὴ νὰ τὴν μαράνη μὲ ἀπότομη πνοὴ ἀνέμου!

Μὲ καιρο τὸ δαχτυλίδι στόλιζε πάντα τὸ κρινόλευκο δάκτυλο, μὰ κάποια σκιὰ σὰ σύννεφο εἶχεν ἀπλωθεῖ πάνω ἀπ' τὴν διάφανη πέτρα ποῦ τώρα ἔλαμπε ἀμφίβολα.

Ὁ ἥλιος τῆς ἀνοιξιότικης ἀνατολῆς εἶχε γαθῆ πίσω ἀπ' τὴν πάχνη τῶν χειμωνιάτικων δειλινῶν κι' ἡ παγωμένες πνοὲς τοῦ χειμῶνα ἔγεραν τὸ μελαγχολικὸ τῆς κεφάλι μὲ τὰ ὕγρα καὶ θλιμμένα βλέφαρα πάνω ἀπὸ τὸ τρικυμισμένον πέλαγος τῆς ψυχῆς τῆς!

ΑΘΗΝΑ Ν. ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΕΝΙΕ

ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀπομονῆς τοῦ βραβείου Νόμπελ εἰς τὸν μέγαν Γάλλον λογοτέχνην Ἀνατόλ Φράνς, δημοσιεύομεν ὡς δείγμα τοῦ ὅφους του τὴν κατωτέρω σύντομον κριτικὴν του διὰ τὸν Ἀνδρέαν Σενιέ.

»Εἰς αὐτὸν τελειώνουν ἡ καλαισθησία, τὸ ἰδανικόν, ἡ σκέψις τοῦ 19ου αἰῶνος. Κλείει ἐντὸς του τὸν ρυθμὸν τοῦ Λουδοβίκου ΙΣΤ' καὶ τὸ Ἐγκυκλοπαιδικὸν πνεῦμα. Εἶνε ἡ κατακλείς ἐνὸς κόσμου. Ἰδοὺ διατὶ εἶνε ὑπέροχος, διατὶ εἶνε τέλειος. Βεβαίως αὐτὸς εἶνε ἕνα τέλος. Τελειώνει μίαν τέχνην, δίχως ν' ἀρχίσῃ καμμίαν ἄλλην. Κλείει ἕνα κύκλον. Δὲν ἔπειρε τίποτε αὐτὸς. Τὰ θέρισε ὅλα. Δι' αὐτὸν ὁ ἀββᾶς Βαρθελεμὺ ἔκαμε τὰς πουδραρισμένας μαρκασίας ν' ἀγαπήσουν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐφύτουμε μέσα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἠθοποιῶν τῆς Ὀπερας τὸν ζῆλον νὰ μιμοῦνται τὴν Λαίδα καὶ τὴν Φρύνην καὶ νὰ δένουν τὰ μαλλιά τους μὲ μάλλινες ταινίες. Δι' αὐτὸν ἡ κυρία Πομπιδουρ ἠθέλησε τὴν ὄροφιν τῶν αἰθουσῶν νὰ στηρίζεται εἰς Κορινθιακοὺς κίονας, αἱ κρεββατοκάμαρες νὰ ὁμοιάζουν ναοὺς, τὰ ἐρεισίνωτα τῶν καρεκλῶν νὰ ἔχουν τὸ σχῆμα λύρας, καὶ ὕδρια νεκρικὰ νὰ τοποθετοῦνται ἐπάνω εἰς τὰς ἐστίας.

Δι' αὐτὸ ὁ Καουλις μὲ ἕνα ψαλίδι καὶ μὲ μίαν ταινίαν εἰς τὸ χερί, μὲ τὸ ὑποκάμισον, ἔλυε καὶ ἐξεφόρτωνε κατακόκκινος ἀπὸ τὸν κόπον καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰν ἀρχαῖα χάλκινα ἀγάλματα καὶ Ἑλληνικὰ μάρμαρα, τὰ ὁποῖα ἐξελάμβανεν ὡς Ἀτρουσικὰ Δι' αὐτὸν, ὁ Σουασὲλ Γκοσιὲ ἀνεσκαφε τὸ ἵπποδρόμιον τῆς Ὀλυμπίας. Δι' αὐτὸν, ὁ Ζωγράφος Νταβιντ ἐξωγράφισε τὸν Λεονίδα καὶ τὸν θάνατον τοῦ Σωκράτους. Δι' αὐτὸν, ὁ ἀρχιτέκτων Λεϋτὸν εἰς τὰ φρούρια τῶν Παρισίων ἐτοποθέτησε ἀναγλύφους Παναγίας ποῦ κρατοῦσαν τὰ οἰκόσημα Δι' αὐτὸν οἱ πρίγκηπτες καὶ αἱ χορευτρία ἐκτιζαν μέσα στὰ πάγκα των ψευτικά ἐρεῖλια, τάφους ἄδειους καὶ βωμοὺς εἰς τὴν φιλίαν. Δι' αὐτὸν, ὁ ἀββᾶς Ρέινάλ ἔγραφε μὲ συγκίνησιν «τὴν φιλοσοφικὴν ἱστορίαν τῶν ἀγίων τῆς Ἀμερικῆς». Δι' αὐτὸν ὁ Κοῦκ καὶ ὁ Μπουκαβίλ ἐγνώρισαν εἰς ἕνα κόσμον πολὺ πολιτισμένον ποῦ ἀπὸ ἀβρότητα ἀγαποῦσε τὴν φύσιν κιτρίνους ἄνδρας, γεμάτους ἀπλότητα καὶ κοπέλλες ντυμένες μὲ ἄνθη. Δι' αὐτὸν, αἱ εὐαίσθητοι γυναῖκες ὠνεύοντο μέσα σὲ πάγκα ἀγγλικά, Παριέες,

Κλαρίς καὶ Ἰουλίες. Δι' αὐτὸν ἐσκέπτοντο καὶ παρατηροῦσαν καὶ εἰργάζοντο ὁ Μπυφρόν, ὁ Νταλαμπέρ, ὁ Διδερό, οἱ ἐγκυκλοπαιδικοὶ δι' αὐτὸν ὁ Βουλταίρος ἐκίρῃε τὴν ἀθηρασκίαν, ὁ Ρουσσὸ τὴν φύσιν, ὁ Ντολμπαχ τὸν ἀθεϊσμόν, ὁ Μιραμπὼ τὴν ἐλευθερίαν. Ἦτο ἀπολύτως ὅτι ἦτο καὶ ἡ ἐποχὴ του : Νεοῦλλην διδασκτικός, ἐγκυκλοπαιδιστής, ἐρωτικὸς, ρωμαντικὸς, αισθαντικὸς, αισθηματικὸς, ἄθεος, φεγιαντίνος. Μέσα εἰς τὰ ἀγγλικά πάγκα εἶδε τὴν φύσιν ἡ ἀρχαία καλαισθησία του δὲν ἦτο πραγματικὰ παρὰ ἡ καλαισθησία τοῦ Λουδοβίκου ΙΣΤ'. Τὸν ἐπαίνω καὶ τὸν θαυμάζω. Διότι δὲν θὰ ἔκαμε παρὰ μίμησιν ἐὰν δὲν ἔκαμε Λουδοβίκον τὸν ΙΣΤ'. Ἀγαπᾷ, ιουώθει, ἀγκαλιάζει ὀλόκληρον τὸν 19. αἰῶνα. Δὲν προμαντεύει, δὲν προσάσθαιται τίποτε ἀπὸ τὰ δικὰ μας. Νεωτεριστής, κανεὶς δὲν ὑπῆρξεν ὀλιγώτερον ἀπὸ αὐτόν. Εἰς ὅ, τι παρασκευάζει τὸ μέλλον, εἶνε ἐντελὸς ξένος. Τίποτε ἀπὸ ὅ, τι μέλλουν ν' ἀνθίσουν ἀργότερα, δὲν φέρει μέσα του τὸν σπόρον. Εἶναι ἀληθῆς σύγχρονος τοῦ Σουάντ καὶ τοῦ Μορελλέ. Δὲν ὑποψιάσθη οὔτε τὸν πνευματισμόν, οὔτε τὴν μελαγχολίαν τοῦ Ρενέ, οὔτε τὴν πληξίν τοῦ Ὀμπερμαν, οὔτε τὴν ρωμαντικὴν θέρημν τῆς Κορίνας. Δὲν προσέβλεψεν οὔτε τὰς μεταφυσικὰς περιεργείας, οὔτε τὰς φιλολογικὰς ἀνησυχίας ποῦ εἴλκναι τὴν Κυρίαν Στάελ καὶ τὸν Βενζαμὲν Κονστάν πρὸς τὴν Γερμανίαν. Εἶδε εἰς τὸ Λονδίνον νὰ παίζεται ὁ Σαίκπηρ καὶ δὲν ἠνόησε περισσότερα ἀπὸ τὸν Βολταίρον, τὸν Δετουριέρ καὶ τὸν Ντυσίλ. Ἡ φωτιὰ ποῦ τρέχει μέσα εἰς τὰς φλέβας του δὲν εἶνε ἡ λεπτὴ φλόγα ποῦ ἔκαψε τὸν Βέρθερον. Δὲν φέρει μέσα του τὸ μεγάλο ἀφηρημένον, τὴν ἀπέραντον ἀνησυχίαν τῶν νέων ἐποχῶν. Δὲν εἶνε γοητευμένος ἀπὸ τὸν μέγαν στρόβιλον ποῦ θὰ παρασύρῃ τὰ παιδιὰ τῆς ἐπαναστάσεως. Δὲν ἔχει καμμίαν ἀπὸ τὰς τάσεις τοῦ νέου πνεύματος θὰ μποροῦσαμε νὰ ποῦμε στίχους τοῦ Δεμιέρ, τοῦ Μιλβουά, τοῦ Φοντάν, τοῦ Σεντολλέ ποῦ νὰ μᾶς σιγκιννοῦν βαθύτερα ἀπὸ τοὺς ἰδικούς του, εἰς τὸ ὕψος, εἰς τὸν τόνον καὶ εἰς τὸ αἶσθημα. Εἶνε ὁ ὀλιγώτερον ρωμαντικὸς ἀπὸ τοὺς ποιητάς. Ὁ Λαμαρτίνος τὸν ἠσθάνθη καλὰ, παρ ὅλον τὸ ὀλίγον, τὸν κριτικὸν πνεῦμα καὶ τὰς ὀλίγας του μελέτας. Εἰς αὐτόν, τὸ νέον θῦμα τοῦ τρόμου, ἠσθάνθη τὸν ὑποκινητὴν τῶν ἐγκλημάτων τοῦ